

1.

Mevsim normallerindeki sıcaklıkların ortalama maksimum sıcaklıklardan 3 ila 5 derece üzerinde art arda 5gün veya daha fazla süre ile devam etmesine sıcak hava dalgası denir. Bu hava dalgası olağan dışı olduğundan ekstrem hava olayı olarak kabul edilir ve doğal, beşerî ve ekonomik pek çok etkileri olur.

Bu ekstrem olayının etkilerine 5 örnek veriniz. (10 Puan)

1.

2.

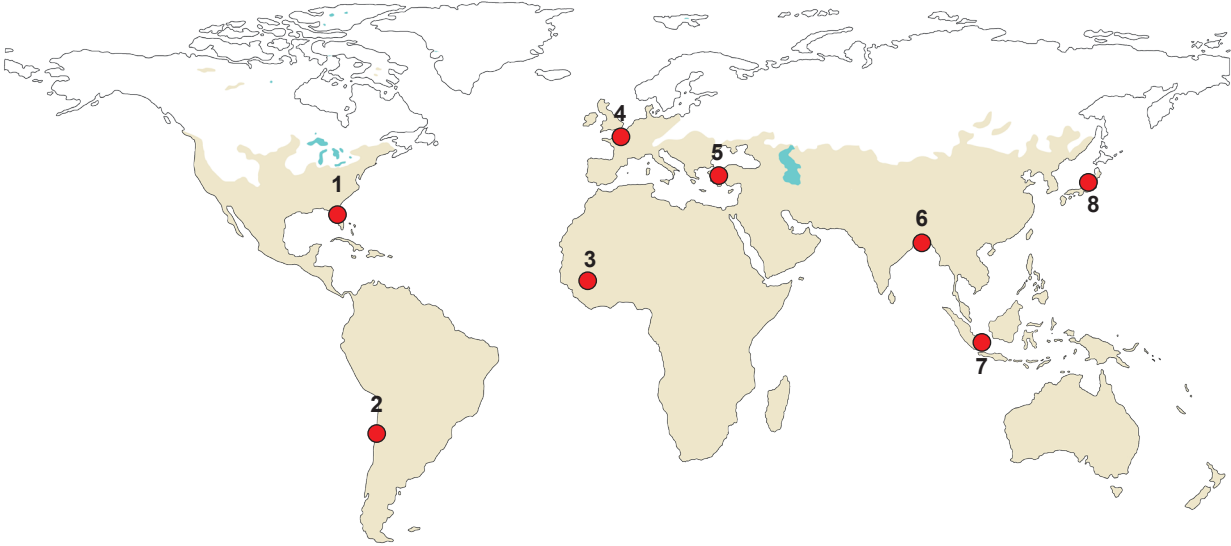
3.

4.

5.

2.

Aşağıdaki haritada ekstrem olaylarının görülme olasılığı yüksek bazı alanlar numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu alanlardaki ekstrem olayların isimlerini alttaki numaraların karşısına yazınız. (8 Puan)

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

3.

Buzullar, artan sıcaklıklar nedeniyle her geçen gün daha fazla erimekte ve deniz seviyesi yükselmektedir. Deniz seviyesi, 1900 yılından bu yana yaklaşık 20 cm yükselmiş ve yılda ortalama 0,37 cm yükselmeye devam etmektedir.

Deniz seviyelerinin yükselmesinin olumsuz etkileri nelerdir? 4 örnek veriniz. (8 Puan)

1.

2.

3.

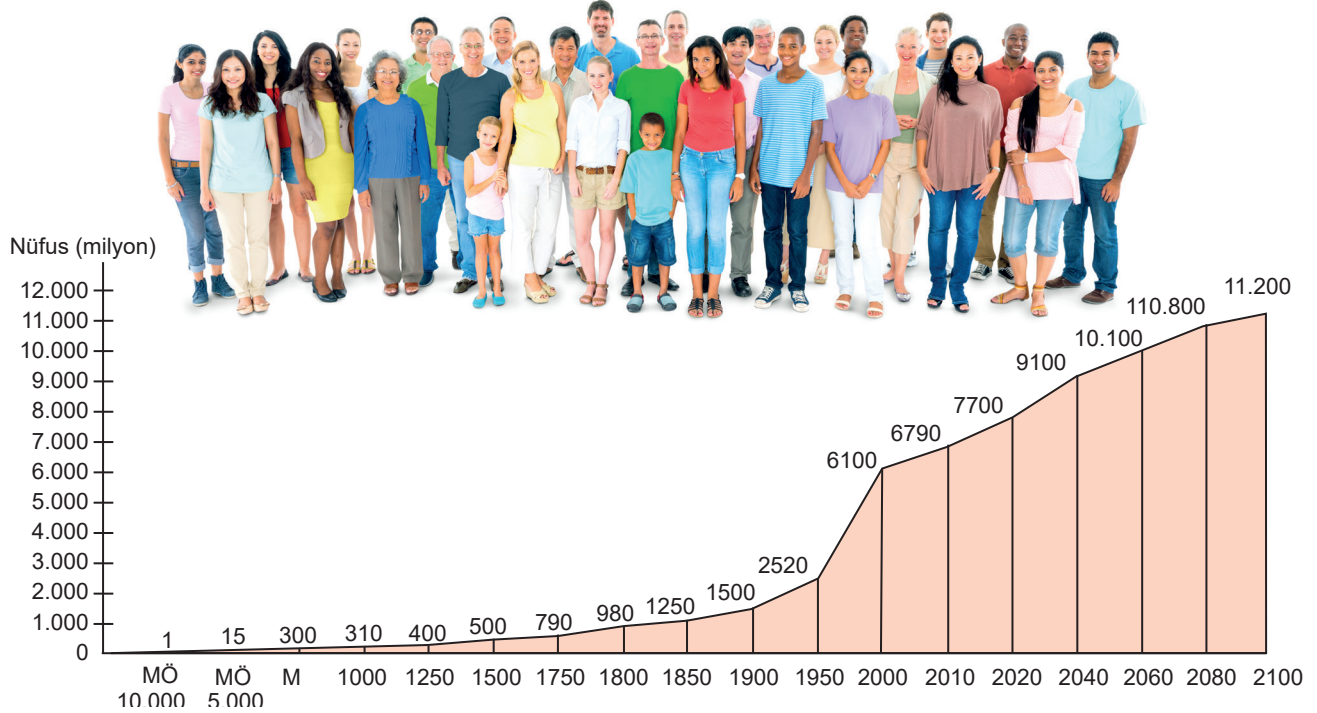
4.

4.

Ekonomik faaliyetin turizm ağırlıklı olduğu yerleşmelerde ekonomik, sosyal, kültürel ve çevresel açıdan yaşanan değişimler nelerdir? Açıklayınız. 4 Puan)

--

5. Dünya'daki nüfusun 2050 yılında 10 milyara, 2100 yılında da 11 milyara yükseleceği öngörülmektedir. Nüfus miktarında yaşanan bu artışa bağlı olarak insanların birtakım sorunlarla karşı karşıya kalacağı düşünülmektedir.

Bu nüfus artışına bağlı olarak ortaya çıkan sorunlar neler olabilir? Açıklayınız. (10 Puan)

- 1.
- 2.
- 3.

6. Türkiye'de il yönetsel bölgelerinin sınırları ve sayıları 1923'ten günümüze değişmiştir. 1923 yılında 55, 1950'de 62, 1980'de 67 olan il sayısı şu an 81'dir. 1980'den sonra 14 ilçe il olmuştur.

Bu illere 5 tane örnek yazınız. (10 Puan)

7. Türkiye'de bölgeler arası ekonomik ve sosyal farklılıkları gidermek için bölgesel kalkınma çalışmaları başlatılmıştır. Ekonomik ve sosyal kalkınma için gerekli her türlü kaynağın, nüfus ve ekonomik faaliyetlerin ülkenin her yerinde dengeli dağılması hedeflenmiştir. Bu hedefe yönelik çeşitli kalkınma projeleri hazırlanmıştır.

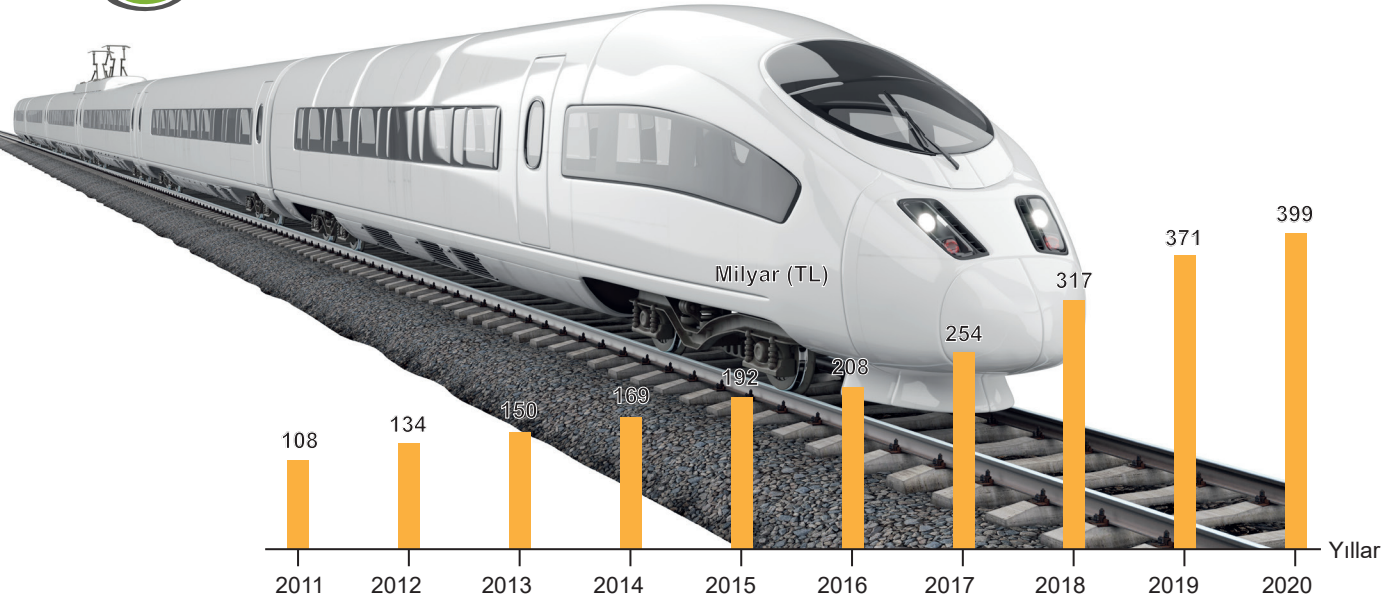
Bu projelerden hangilerinin öncelikli hedefi tarımı geliştirmektir? Yazınız. (10 Puan)

8. Türkiye, özellikle son yıllarda hayata geçirilen ulaşım projeleri sayesinde önemli aşamalar kaydetmiştir.

Bu durumun göstergelerini birkaç örnekle açıklayınız? (8 Puan)

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

9. Aşağıdaki grafikte Türkiye'de ulaşım sektörünün GSYH'ye katkısı gösterilmiştir.

Türkiye'nin milli gelirinde önemli yere sahip olan ulaşım sektörünün ekonomiye katkılarını açıklayınız. (8 Puan)

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

10. Türkiye'de ulaşım sistemlerinin genellikle doğu-batı doğrultusunda gelişmesinin temel sebebi nedir? Açıklayınız. (4 Puan)

11. Türkiye, yurt içinde demir yolu hatlarıyla yolcu (yaklaşık %1,5) ve yük taşımacılığında (yaklaşık %5) istenen seviyede olmadığından demir yolu ulaşımına yönelik yeni politikalar planlanmaktadır. Buplanlamalara göre kısa vadede demir yollarının yük taşımacılığındaki payının %15'in, yolcu taşımacılığındaki payının da %10'un üzerine çıkarılması hedeflenmektedir. Demir yollarının diğer yollara göre avantajları olduğu gibi dezavantajları da vardır.

Bu avantajların ve dezavantajların neler olduğunu maddeler halinde yazınız. (10 Puan)

Avantajları

- 1.
- 2.
- 3.

Dezavantajları

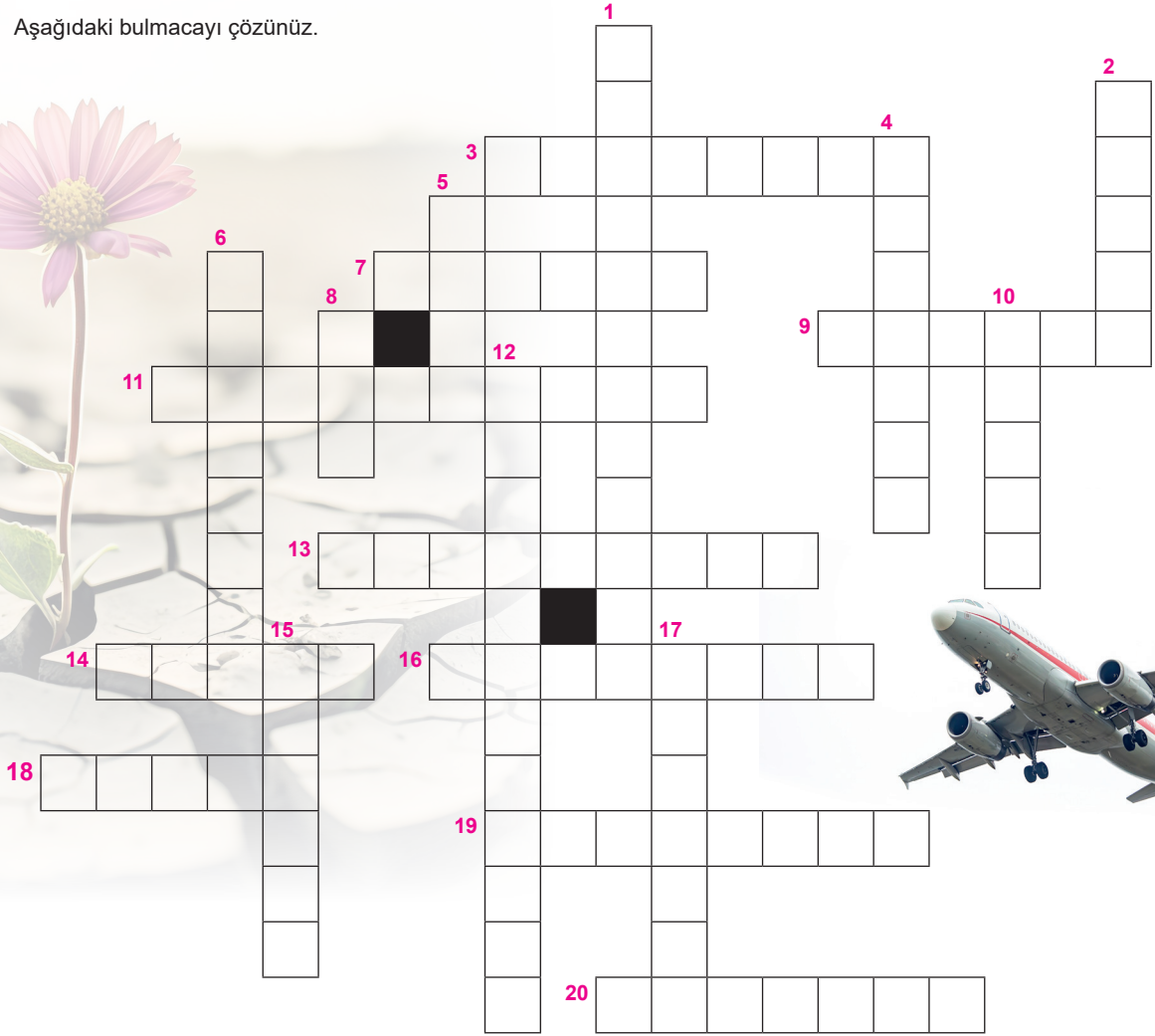
- 1.
- 2.

12. Kocaeli'nin sanayileşmesinde en önemli faktör nedir? Örneklerle açıklayınız. (10 Puan)

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.

13.

Aşağıdaki bulmacayı çözünüz.

YATAY

3. Klimatolojik karakterli ekstrem olaylarından biri
7. Karayolları 12. Bölge Müdürlüğü (Erzurum)'nün yer aldığı işlevsel bölge
9. Gelişmesinde ulaşımın önemli bir rolü olan Karadeniz şehri
11. Türkiye'deki işlevsel bölge türlerinden biri
13. Yüksek hızlı trenin ilk açıldığı illerden biri
14. Hem YHGP'de hem de DOKAP'ta yer alan şehirlerden biri
16. Rusya doğal gazını Karadeniz'den Türkiye'ye taşıyan boru hattı
18. Sanayi Devrimi'nin gerçekleşmesine katkı sağlayan maden
19. Türkiye'de en fazla yük ve yolcu taşımacılığı yapılan ulaşım sistemi
20. Fırtınaların en hızlı gelişen ve en yıkıcı etkiye sahip olan türü

DİKEY

1. Ulaşımı etkileyen doğal faktörlerden biri
2. Anadolu'daki ilk demir yolu ulaşımının yapıldığı ilk illerden biri
4. Demir-çelik fabrikası sayesinde gelişen Türkiye'nin 78. ili
5. Geçmişten günümüze en büyük depremin meydana geldiği ülke
6. Sanayileşme, şehirleşme ve göçün ortaya çıkardığı etkilerden biri
8. Hayvansal üretimde katma değer artırılması hedefi olan proje
10. Doğal limanı olduğu hâlde hinterlandı dar olduğu için gelişen il
12. İstanbul'daki havalimanlarından Anadolu tarafında olanı
15. Çöl kumlarına karşı Büyük Yeşil Duvar Projesi'nin geliştirildiği kıta
17. Demir yolu bağlantısı olmayan kıyı illerinden biri